

Motion till riksdagen 2013/14:Sk246

av **Bo Bernhardsson (S)**

En ny skattereform

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tillsätta nödvändiga expertutredningar som kan ta fram underlag för en större, parlamentariskt sammansatt skatteutredning.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tillsätta en parlamentariskt sammansatt skatteutredning när det finns underlag från olika expertutredningar.

Motivering

Det har gått över tjugo år sedan den omfattande skatteutredningen och skatteuppgörelsen 1990/91 mellan Socialdemokraterna och Folkpartiet liberalerna, vilken senare också fick stöd av Centerpartiet.

Problemet är att regeringens styrande parti, Moderaterna, inte känner sig bundet av de skatteuppgörelser som träffats mellan mittenpartierna och Socialdemokraterna. Det torde vara en huvudförklaring till att regeringen återinfört det som före "Århundradets skattereform" kallades "avdragsdjungeln". Olika skatteavdrag, reducerade momssatser och arbetsgivaravgifter har bidragit till en ökad olikformighet och växande gränsdragningsproblem i skattesystemet.

Politiken har lett till att olika intressen köar för att få del av olika nedsättningar och särregler. Sverige har nu en lång väg tillbaka till ett enhetligare och mer likformigt skattesystem. Det behövs därför en ny, bred och parlamentariskt sammansatt skatteutredning.

Regeringen har tillsatt flera halvstora (Företagsskattekommittén exempelvis) och mindre, avgränsade skatteutredningar med experter. Det har inte varit fel, det behövs expertutredningar som tar fram underlag till parlamentarikererna. Tillsättandet av en parlamentarisk skatteutredning bör också föregås av ytterligare expertutredningar där så behövs, inte minst med internationella

Fel! Okänt namn på

utblickar. Som exempel behöver EU:s formella och informella påverkan på vårt nationella skattesystem en noggrann genomgång.

Skattesystemets huvudfunktioner är att trygga finansieringen av den generella välfärden, mobilisera resurser till samhällliga investeringar samt att verka utjämnande mellan grupper och mellan individernas levnadsåldrar.

En värdeburen tillväxt behövs för att få mer resurser att fördela. En växande befolkning och ändrad åldersstruktur påverkar tillväxten. Det både skapar och använder resurser.

Skattesystemets design och skatteuppbörden framstår som allt viktigare instrument för den ekonomiska politiken. Vi ser ut över ett Europa där ineffektiva skattesystem och bristfällig skatteuppbörd försätter stater i kris. Kriserna skapas inte av för mycket välfärd i sig, utan av att det självklara sambandet mellan välfärd och skatteuppbörd upplösts. Även den svenska borgerliga regeringen blundar för detta samband. Skattesänkningar motsvarande cirka 120–130 miljarder har genomförts under regeringen Reinfeldts mandatperioder, vilket kraftigt underminerat förutsättningarna att långsiktigt upprätthålla en god gemensam välfärd.

Vi socialdemokrater vill att skatter tas ut på ett rättvist och effektivt sätt och ett rättvist skattesystem kännetecknas av att skatten tas ut likformigt och efter bärkraft. Ett effektivt skattesystem talar för en strävan mot breda och stabila skattebaser. Klimat- och miljöskatter behövs för omställning av bland annat energisystemet, men utgör inga stabila skattebaser. Skattesystemet bör vidare vara enkelt och överskådligt samt vara utformat så att det förhindrar skattefusk och skatteplanering. Möjligheter att skjuta upp beskattningstillfället i tid och flytta inkomster (beskattning) mellan olika inkomstslag bör motverkas.

Skattereformen 1990/91 byggde på en blocköverskridande överenskommelse som gav stabila spelregler. En ny sådan behövs idag. Den torde kunna utgå från liknande principer som 1990/91 vilket innebär:

- ? Skatt efter bärkraft.
- ? Främjande av arbete och tillväxt.
- ? Likformighet.
- ? Breda skattebaser och låga skattesatser.
- ? Stabila hellre än instabila skattebaser.
- ? Överskådlighet och enkelhet.
- ? Minimerande av möjligheter till fusk och skatteundandragande.
- ? Främjande av god miljö och långsiktig hållbarhet.

Regeringen är stolt men inte nöjd med skattekvotens fall och vill göra skatterna ännu lägre och plattare. På sikt är detta oförenligt med den svenska välfärdsmodellen. Vi vet att framtiden innebär nya välfärdsutmaningar som kräver resurser.

Stockholm den 30 september 2013

Bo Bernhardsson (S)